

займуть сегменти ринку, які ще донедавна належали підприємству. Для повернення втрачених позицій знадобиться набагато більше ресурсів, ніж ті, що підприємство зекономить зараз на витратах на збут.

Збільшення витрат на просування товарів (реклама, промоакції, безплатна роздача зразків тощо) є стратегічно важливими для зайняття позицій на ринку. Сьогодні настав час для просування товарів вітчизняного виробництва, які є більш якісними і більш дешевими, ніж закордонні.

### ***Список використаних інформаційних джерел***

1. Управлінський облік / Р. Хенсен, Мерієн М. Моуєн, Нелбі С. Еліас, Девід У. Сенков ; [пер. з англ.]. – Київ : Міленіум, 2002. – 974 с.
2. Череп А. В. Управління витратами суб'єктів господарювання : монографія / А. В. Череп. – Харків : ВД «Інжек», 2010. – 368 с.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 Загальні вимоги до фінансової звітності [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>. – Назва з екрана.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 Витрати, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [zakon1.rada.gov.ua](http://zakon1.rada.gov.ua/). – Назва з екрана.

## **ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА ЇХ РЕГУЛЮВАННЯ У ВНУТРІШНІХ РЕГЛАМЕНТАХ**

***В. С. Хлівецька***

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський  
університет економіки і торгівлі», магістрант*

***М. О. Любимов***

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський  
університет економіки і торгівлі»,*

*доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,  
к. е. н., доцент, науковий керівник*

При формуванні облікової політики щодо складових власного капіталу та зобов'язань підприємства самостійно обирають елементи облікової політики, що стосуються:

- фінансових інструментів;
- виплат працівникам;
- забезпечень майбутніх витрат і платежів.

Національний і міжнародні стандарти вимагають від підприємств у фінансовій звітності розкривати інформацію про розміри та наслідки використаних ними фінансових інструментів. Більшість фінансових інструментів використовують у якості інструментів управління фінансовими ризиками.

Для кожного класу фінансових інструментів підприємство наводить інформацію про: види та суму фінансових інструментів, строки та умови, які можуть впливати на їх суму, розподіл у часі та визначеність майбутніх грошових потоків; облікову політику, зокрема методи визнання та оцінки.

У розпорядчому документі про облікову політику визначаються види фінансових інструментів, що використовуються підприємством та вказуються умови їх визнання і оцінки відповідно до кожного виду, також зазначається інформація щодо моменту визнання фінансових активів для констатації факту купівлі чи продажу та бази розподілу витрат за операціями з інструментами власного капіталу.

Елементом облікової політики щодо виплат працівникам є програми виплат інструментами власного капіталу підприємства. Виплати інструментами власного капіталу підприємства – виплати працівнику, за якими йому надається право на отримання фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством (або його материнським підприємством), або сума зобов'язань підприємства працівнику залежить від майбутньої ціни фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством. Відповідно до вимог Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» (п. 34), у розпорядчому документі про облікову політику підприємства повинні розкривати облікову політику щодо кожної програми виплат працівникам інструментами власного капіталу.

Методичними рекомендаціями щодо облікової політики підприємства передбачено, що забезпечення створюються для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на:

- виплату відпусток працівникам;

- додаткове пенсійне забезпечення;
- виконання гарантійних зобов'язань;
- реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності;
- виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів;
- забезпечення на передбачену законодавством рекультивуацію порушених земель тощо.

У розпорядчому документі про облікову політику можуть бути представлені склад та порядок створення забезпечень за наступними видами:

- на додаткове пенсійне забезпечення. Забезпечення для виплати додаткових пенсій створюється з метою поліпшення соціальної захищеності працівників підприємства. Вони можуть створюватися як за рахунок підприємства, так і за рахунок працівника;
- на виконання гарантійних зобов'язань. Забезпечення на виконання гарантійних зобов'язань створюються на підприємствах, які беруть на себе гарантійні зобов'язання за реалізованою продукцією або товарами. Розмір таких забезпечень визначається підприємством самостійно, на підставі даних щодо витрат на гарантійні зобов'язання минулих періодів;
- на реструктуризацію. Забезпечення на реструктуризацію створюють у разі наявності затвердженого керівництвом плану реструктуризації з конкретними заходами, термінами і сумою витрат;
- на виконання зобов'язань за обтяжливими контрактами – створюється у тому разі, якщо підприємство заключає збиткові контракти, на покриття витрат за якими необхідна певна сума резервів.

### ***Список використаних інформаційних джерел***

1. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку / В. А. Кулик. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2014. – 380 с.
2. Кулик В. А. Організація обліку на підприємствах України: розробка внутрішніх регламентів / В. А. Кулик, М. О. Любимов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 6. – С. 12–18.